

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРОЕКТНОЇ КОМАНДИ В ОРГАНІЗАЦІЇ

З'ясовано умови виникнення на етапи розвитку проектної команди. Визначено роль лідера в проектній команді.

Реалізацією проекту займається проектна команда, яка формується з двох або більше людей, які взаємодіють між собою і координують свою роботу задля досягнення поставлених цілей [4]. При формуванні та розвитку проектної команди постають завдання розподілу ролей та складання календарного графіку виконання завдань. Відомо, що в реальному проектному середовищі виконання цих завдань значно ускладнюється.

Суттєвими ознаками проектної команди є: внутрішня організація, що складається з органів управління, контролю та санкцій; групові цінності, на яких формується почуття спільності в команді та формується суспільна думка; власний принцип уособлення, що відрізняє її від інших команд; груповий тиск, тобто вплив на поведінку членів команди спільними цілями та завданнями; прагнення до стабільності завдяки механізму відносин, що виникають між людьми у процесі вирішення спільних завдань; закріплення окремих традицій.

Ефективні проектні команди не виникають самі по собі, їх створюють лідери, прикладаючи немало зусиль для об'єднання людей в мобільну команду.

Лідер повинен сприяти задоволенню потреб завдань (визначати та досягати мети); потреб команди (будувати та координувати діяльність команди); індивідуальних потреб (задовольняти потреби членів команди).

Потреби завдань: команда повинна виконати проект. Менеджер з проекту має вести її до цієї мети, спрямовувати на виконання передбачених проектом робіт. Потреби команди охоплюють бажання бути частиною команди, відсутність непорозумінь та конфліктів між членами команди.

Лідер має роз'яснити кожному його персональну роль у виконанні проекту, домагатися від кожного розуміння того, як він виконує свої завдання, яким він бачить свій потенціал, сприяючи таким чином розвиткові членів своєї команди, забезпеченню їх індивідуальних потреб.

Існує велика різниця між новоствореною та досвідченою командами. Час працює на досвід команди та її імідж. Спочатку відбувається знайомство між членами команди, потім – розподіл ролей і роботи, встановлюються норми та уточнюються завдання. Таким чином, кожен член команди стає частиною добре відлагодженого механізму. Завдання лідера за таких умов полягає в тому, щоб визначити стадію розвитку команди та допомогти її членам підвищити ефективність досягнення цілей проекту [2].

Ефективність проектної команди – це її здатність до впровадження інновацій/адаптації до змін, підвищення продуктивності, забезпечення високої якості кінцевого продукту проекту та задоволення потреб споживачів.

На ефективність проектної команди впливають – злагодженість, загальні цілі, привабливість. Злагодженість характеризує єдність її учасників і їх націленість на загальні цілі. Лідер може використовувати деякі фактори для досягнення злагодженості проектної команди, наприклад, фактор взаємодії. Зрозуміло, що цей фактор пропорційно впливає на злагодженість проектної команди. Наступний фактор – загальні цілі, що об'єднують членів команди, сприяють появі єдиномисливців. Привабливість – третій фактор, який діє завдяки однаковим настановам, які всім подобаються [1]. В цих умовах проектна команда працює разом, із симпатією та повагою один до одного. І нарешті, успіх і позитивна оцінка результатів проекту визначає єдність проектної команди.

На шляху свого розвитку проектна команда проходить такі стадії формування [3]:

1) формування, під час якої відбуваються знайомство членів команди один з одним, згідно їх професійної орієнтації;

2) розладу, на якій виникають особисті конфлікти та розбіжності. Команді недостає злагодженості та єдності. Лідеру необхідно стимулювати всіх членів проектної команди брати участь у вирішенні проблем і допомагати їм затвердити загальну концепцію проекту та цінності організації;

3) нормалізації, на якій вирішуються внутрішні конфлікти та досягається злагодженість команди. Члени проектної команди приходять до консенсусу щодо розподілу ролей і повноважень. Вони вже добре розуміють один одного, між ними не виникають протиріччя. Однак за часом ця стадія короткострокова;

4) виконання, на якій головна увага членів проектної команди концентрується на досягненні поставлених цілей в проекті. Члени команди націлені на досягнення спільної місії. Їх робота скоординована, а всі розбіжності, які з'являються, вони оперативного усувають. Члени команди тісно контактують між собою, ведуть конструктивні дискусії задля досягнення поставлених цілей.

Формування команди проекту базується на дотриманні певних принципів, що визначають наступні фактори [5]:

1. Специфіка проекту – визначає формальну структуру команди, рольовий склад, перелік знань, вмінь, навичок, якими повинні володіти члени команди.

2. Організаційно-культурне середовище. Зовнішнє середовище – це всі фактори, які не залежать від команди проекту, але впливають на її роботу. Внутрішнє середовище – це організаційна культура команди, що включає способи розподілу влади, організації взаємодії між членами команди, розв'язання конфліктів, організацію зовнішніх зв'язків тощо.

3. Особистий стиль взаємовідносин керівника з членами проектної команди.

Таким чином, проект-менеджер повинен розуміти, що його очікують різні перешкоди на шляху формування

команди, і намагатися створити оточуюче середовище, адекватне до потреб людей. Специфіка формування команди полягає в тому, що вона не є традиційною організацією. Відповідна організаційна форма повинна бути індивідуально підібрана під конкретний проект.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Браун М. Досягнення успіху в менеджменті проектів / М. Браун; Британська Рада в Україні. – 2-е вид. – К., 2009. – 96 с.
2. Біла О.О. Організація сумісної діяльності у проектних командах / О.О. Біла // Вісник Черкаського університету / Серія „Педагогічні науки”. – Вип. 199. – Ч. 1. – 2011. – С. 243–246.
3. Карамушка Л.М. Формування конкурентоздатної проектної команди (на матеріалі діяльності освітніх організацій): монографія / Л.М. Карамушка, О.А. Філь. – К.: Фірма „ІНКОС”. – 2010. – 268 с.
4. Маковій О.П. Особливості формування проектної команди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NMIV_2013/Economics/6_131678.doc.htm. – Назва з екрану.
5. Формування та розвиток команди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/644/56/>. – Назва з екрану.